

ANALIZA DANYCH ZA LATA

2016-2019

POLSKI RYNEK USŁUG FM

GŁÓWNI KOMERCYJNI DOSTAWCY
W BRANŻY USŁUG FM

01. WSTĘP

POLSKI RYNEK USŁUG FM

WSTĘP

Krzysztof Kogut
Prezes
Polskiej Rady Facility Management

Zbigniew Mazurek
Właściciel MENPRESA
Konsultant Facility Management

Ukryta branża

Rozważania na temat wielkości rynku usług FM w Polsce stanowią powszechnie podejmowany temat w kręgach polskich ekspertów, zajmujących się tym zagadnieniem od lat (warto podkreślić, że pierwsze próby oszacowania wartości branży podjęto już prawie 20 lat temu).

Nigdy do końca nie udało się jednak ustalić jego wielkości ani oszacować wartości. Zadanie to jest bowiem ogromnym wyzwaniem, biorąc pod uwagę skalę zagadnienia oraz niejednorodność podmiotów tworzących ten rynek.

Ta publikacja, mam nadzieję, zainteresuje wszystkie osoby poszukujące wiedzy na temat skali całej branży obsługi obiektów, która jest bardzo istotną częścią sektora usług polskiej gospodarki.

Niniejsze zestawienie obrazuje wyniki pracy badawczej i analitycznej wykonanej przez Zbigniewa Mazurka, wiceprezesa PRFM. Jego wytrwałość w dążeniu do zaprezentowania skali rynku FM w Polsce zaowocowała pierwszym polskim opracowaniem obrazującym ilościowe podejście do branży. Rada oraz cały jej zarząd wspierają jego działania na tym polu, wydając ten raport oraz szeroko go promując.

Wierzmy, że niniejsze opracowanie wesprze dalszy proces integracji branży FM oraz doprowadzi do szerszej dyskusji na temat jej przyszłości. Jest to szczególnie istotne w czasach wysokiej niepewności biznesowej, jaka towarzyszy wszystkim działającym podmiotom.

Krzysztof Kogut

FM – obszar do eksploracji

Usługi wsparcia realizowane przez FM są niezbędne dla efektywnego prowadzenia działalności podstawowej we wszystkich organizacjach. Pomimo że rynek usług FM ma tak istotne znaczenie, nie jest ciągle odpowiednio rozpoznany.

Brakuje na nim przede wszystkim przejrzystości i dostępu do ustrukturyzowanych danych. Z kolei znajomość zakresu usług FM jest ograniczona przeważnie do dostawców i do świadomych, najbardziej wyedukowanych odbiorców tych usług. Pozostali uczestnicy pełnego rynku, w tym jednostki administracji publicznej, np. GUS, dopiero zaczynają poznawać ten bardzo złożony obszar.

Przygotowaliśmy ten raport, aby otrzymać pełniejszy obraz tego, jak właściwie wygląda rynek usług FM. Prace nad publikacją poprzedzone były procesem wyboru firm deklarujących obecność na tym rynku, pracami badawczymi przy pozyskaniu danych obrazujących najważniejszych dostawców, a także wyborem pozostałych źródeł rzetelnych informacji.

Raport, który oddajemy w Państwa ręce, jest pierwszą w Polsce próbą przedstawienia wielkości rynku usług FM poprzez analizę przychodów ze sprzedaży oraz poziomu zatrudnienia w 58 wybranych firmach świadczących te usługi w Polsce.

Podejmujemy również wyzwanie mające na celu ocenę branży FM w całości. Jako punkt wyjścia przyjmujemy istniejące opracowania zagraniczne, aby jak najwłaściwiej oszacować wartości usług FM, uwzględniając tempo rozwoju komercyjnego rynku nieruchomości w Polsce.

Raport powstał dzięki współpracy naszej firmy z Polską Radą Facility Management stawiającą sobie za cel realizację działań przyczyniających się do wzrostu prestiżu Facility Managementu.

Mam nadzieję, że dane zawarte w tym raporcie zainteresują zarówno odbiorców usług FM, którzy odnajdą w nim informacje o potencjalnych partnerach, jak i dostawców usług FM, którzy dostrzegą w nim pierwszą próbę analizy porównawczej firm z tej branży.

Zbigniew Mazurek

02. KONTEKST I METODOLOGIA

POLSKI RYNEK USŁUG FM

KONTEKST I METODOLOGIA

CEL

- Zobrazowanie wielkości rynku usług FM dzięki porównaniu z danymi dostępnymi w innych opracowaniach oraz na podstawie analizy danych finansowych deklarowanych przez spółki deklarujące działalność w obszarze FM.
 - Zaprezentowanie największych dostawców z rynku usług FM oraz pokazanie skali ich działania na podstawie analizy 4 lat działalności operacyjnej w Polsce.
 - Stworzenie przestrzeni do przeprowadzenia dalszych prac badawczych i analitycznych na temat gigantycznego rynku usług FM.
-

Jakich dostawców braliśmy pod uwagę?

Do analizy danych wybraliśmy firmy działające w Polsce, które spełniały następujące warunki::

- W ofercie ich usług znajdowały się te najczęściej składające się na szeroko pojęty portfel usług FM, Oferowanych pojedynczo, w pakietach usług bądź zintegrowanych, takich jak: obsługa techniczna, utrzymanie czystości, ochrona czy usługi cateringowe.
- Przedstawiły sprawozdania finansowe za lata 2016–2019.
- Osiągnęły przychody ze sprzedaży większe niż 5 mln PLN w 2018 i 2019 r.

Jakich dostawców nie braliśmy pod uwagę i dlaczego?

- Nie uwzględniliśmy skonsolidowanych sprawozdań finansowych dla grup firm, ponieważ nie wszystkie publikują takie raporty. Ponadto nie wszystkie organizacje wchodzące w skład grup oferują usługi FM. Dlatego dla lepszej przejrzystości, w niektórych przypadkach, analizowaliśmy pojedyncze firmy, nawet jeśli wchodziły one w skład grupy przedsiębiorstw.
- Nie analizowaliśmy organizacji realizujących usługi FM zasobami wewnętrznymi (inhouse), które są istotną częścią tego rynku.
- Nie uwzględniliśmy firm świadczących usługi dla odbiorców indywidualnych.

ŹRÓDŁA DANYCH

Nasze analizy oparte są na danych i informacjach zawartych w sprawozdaniach finansowych wybranych firm. Należy dodać, że od marca 2018 r. sprawozdania finansowe firm wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) i prowadzących księgi rachunkowe do ewidencjonowania przychodów i kosztów są dostępne publicznie w Repozytorium Dokumentów Finansowych przy KRS. Firmy podlegające temu obowiązkowi składają sprawozdania finansowe we właściwym formacie i w odpowiednich terminach. Korzystaliśmy również z danych i informacji umieszczonych w odpisach z rejestru przedsiębiorców KRS.

JAK SZACUJEMY WIELKOŚĆ RYNKU USŁUG FM W POLSCE?

Każdy zespół badawczy, próbując właściwie oszacować wielkość rynku usług FM w Polsce, natrafia na wiele wyzwań i przeciwności. Precyzyjne określenie wielkości branży jest bardzo trudnym zadaniem, gdyż brakuje jednolitych danych, dostępnych w formie zagregowanej, a nikt do tej pory nie przeprowadził pełnych badań obszaru FM w Polsce. Żadna organizacja branżowa ani żaden inny podmiot nie podjęły próby, jak do tej pory, stworzenia przekrojowego opracowania, które w formie przystępnej i użytecznej opisałoby skalę zjawiska, jakim jest FM.

Wyjątek stanowi ostatnie badanie dotyczące wielkości zatrudnienia w tym sektorze przeprowadzone przez Polską Radę Facility Management, firmę doradztwa personalnego Hays oraz serwis rekrutacyjny Pracuj.pl. Badanie opublikowane w raporcie PRFM „**Praca w branży obsługi obiektów**” z listopada 2020 r. ukazuje ważny temat skali zatrudnienia w branży FM w Polsce.

Wśród najważniejszych liczb opublikowanych w raporcie znajduje się, opracowana na podstawie danych i metodyki firm rekrutacyjnych, deklaracja wielkości zatrudnienia w branży FM wynosząca w przybliżeniu 630 tys. pracowników. Zobrazowanie wielkości branży pod kątem zatrudnienia to jednak dopiero połowa sukcesu. Druga połowa to oszacowanie z wartości rynku.

Jak zatem określić wartość tego rynku, dysponując niepełnymi i rozdrobnionymi źródłami? Jak ocenić łączne przychody firm pracujących w branży, gdy zdamy sobie sprawę z tego, że według bezpiecznych szacunków branżę tworzy dziś kilka tysięcy podmiotów? Warto skupić się na głębokiej analizie odpowiedniej próbki badawczej, którą osadzamy w kontekście wcześniejszych badań i analiz przeprowadzanych przez uznane zagraniczne podmioty, którą niniejszym przedstawiamy.

2008 - pierwsze badanie dla rynku FM w skali Europy dla 41 krajów.

Pierwsze duże badanie tego zagadnienia w skali europejskiej zostało przeprowadzone przez International Real Estate Business School of the University of Regensburg (IREBS), a jego wyniki obrazujące skalę tego rynku w dotyczyły roku 2008. Jego rezultaty często kojarzone są ze Svenem A. Teichmannem, który był jednym z członków projektu badawczego.

W badaniu przyjęto poniższe założenia:

- Szacowany przeciętny udział rynku usług FM w PKB krajów europejskich wynosi 4,92%.
- Jest to średnia wartość dla sumy wartości PKB wszystkich państw objętych badaniem, wynikająca z porównania średniej wartości PKB krajów europejskich z wartością rynku usług FM na Starym Kontynencie.
- W zależności od stopnia rozwoju rynku została określona szacowana stopa wzrostu usług FM zlecanych na zewnątrz, jak również szacowany podział rynku na usługi zlecane na zewnątrz oraz te realizowane zasobami wewnętrznymi.

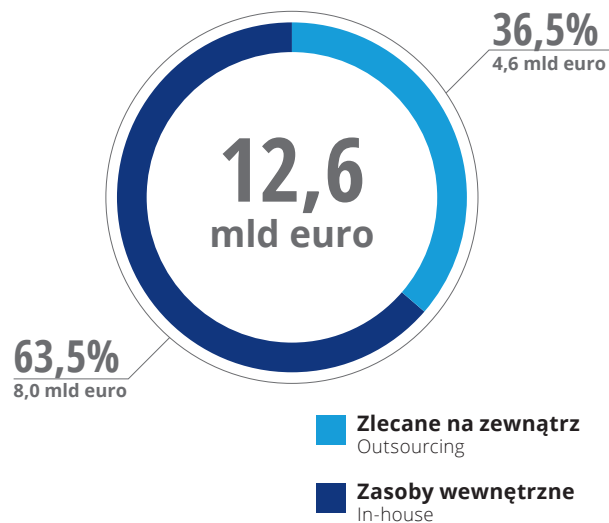
Tab. 1 Udział wartości rynku usług FM w stosunku do PKB krajów znajdujących się w stopniu rozwoju, na podstawie Teichmann, Sven A.

Stopień rozwoju rynku FM	Usługi zlecane na zewnątrz	Usługi realizowane zasobami wewnętrznymi	Tempo wzrostu usług zlecanych na zewnątrz
Rynki przodujące	56,3 – 62,2%	43,7 – 38,8%	2,5 - 6%
Rynki rozwinięte	43,6 – 47%	56,4 – 53%	3,6 - 8%
Rynki rozwijające się	32,5 – 36,5%	67,5 – 63,5%	7,5 - 12,3%
Rynki wschodzące	17,5 – 22,1%	82,5 – 77,9%	10 - 21,5%

2014 - nowy obraz FM w Polsce o wartości 19,2 mld euro.

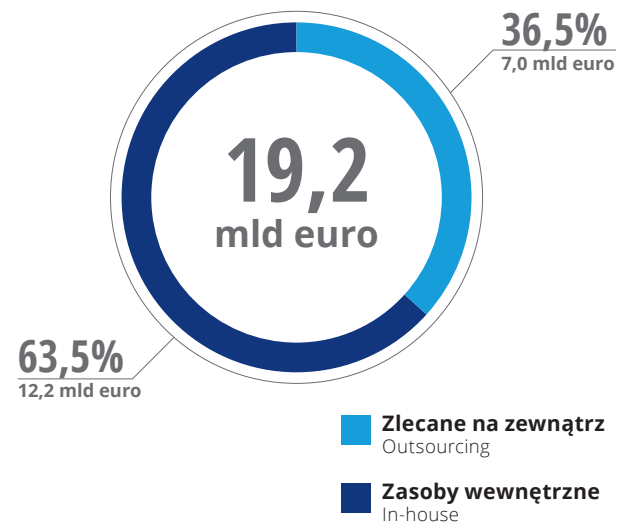
Podobne badanie przeprowadzone w 2014 r. przez Reality Consult GmbH również oparte było na szacunkowych danych i na przyjętych współczynnikach. W badaniu pozostawiono udział rynku FM w PKB w wysokości ok. 5%. Dla stopy wzrostu przyjęto bardziej ostrożną wartość 7,25% oraz pozostawiono proporcje podziału usług na poziomie 36,5–63,5%.

Rys. 1 Wielkość rynku FM w Polsce 2008
na podstawie Teichmann, Sven A.

Przyjęte założenia pozwoliły oszacować wartość rynku usług FM w Polsce w 2008 na **12,59 mld euro**. Polska jako rynek rozwijający się realizowała 63,5% usług w modelu inhouse. Rynek usług FM w Polsce w roku 2008 został uznany za rynek rozwijający się z podziałem usług w proporcji 36,5% do 63,5%.

Rys. 2 Wielkość rynku FM w Polsce 2014
na podstawie Reality Consult GmbH

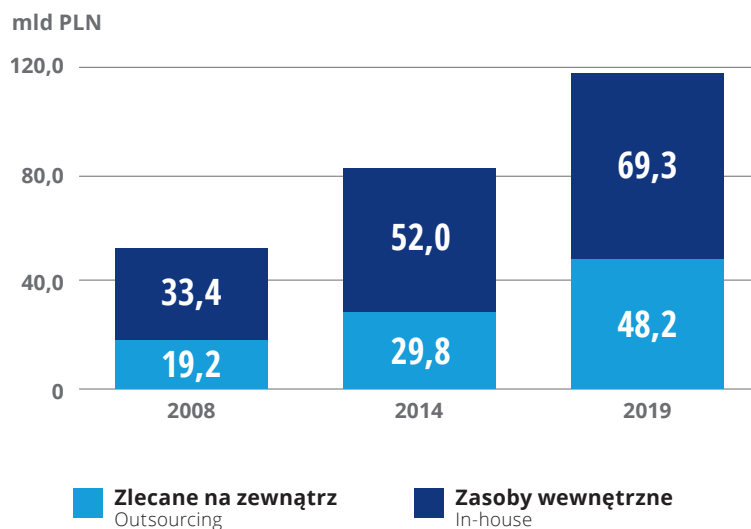
Zgodnie z tym badaniem wartość rynku usług FM w Polsce w roku 2014 została oszacowana na **19,2 mld euro**.

2019 - analizując wartość branży przed pandemią.

Spróbujmy teraz wykonać podobną szacunkową ocenę wartości rynku usług FM w Polsce w roku 2019 (2020 r. ze względu na trwającą pandemię trzeba będzie przeanalizować w szczególności sposób, zapewne dopiero po ukazaniu się pełniejszych danych).

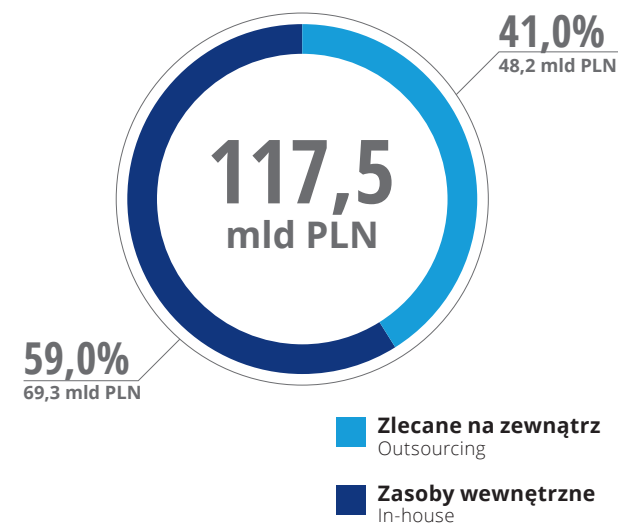
Przeliczając wartości z poprzednich badań na PLN oraz przyjmując podobne założenia (udział FM w PKB – ok. 5%, stopa wzrostu – ok. 7,5% rocznie), otrzymamy następujące wyniki:

Rys. 3 Ewolucja wartości rynku FM w Polsce 2008 - 2019
opracowanie własne

Nawiązując do opracowań z 2008 i 2014 r., możemy zaprezentować wyniki za rok 2019 w podobny sposób, z jedną niewielką zmianą. Zgodnie z przewidywaniami badania z 2008 r. wraz z rozwojem branży FM wzrasta udział usług zlecanych na zewnątrz. Polski rynek usług FM wychodzi już z fazy rynku rozwijającego się, wchodząc w fazę rynku rozwiniętego. Wynika to z faktu, że FM w Polsce jest już obecny ponad 20 lat, co predestynuje nas do wejścia na kolejny poziom rozwoju. Dlatego, począwszy od roku 2014, zwiększamy stopniowo udział usług zlecanych na zewnątrz.

Rys. 4 Wielkość rynku FM w Polsce 2019
opracowanie własne

Proporcje podziału usług przyjęto na 41–59% (outsourcing, inhouse). Całkowita wartość rynku usług FM w Polsce w roku 2019 może być oszacowana na **117,5 mld PLN**, a wartość usług zlecanych na zewnątrz, w formie outsourcingu, to **48,2 mld PLN**.

Trudność pełnego badania

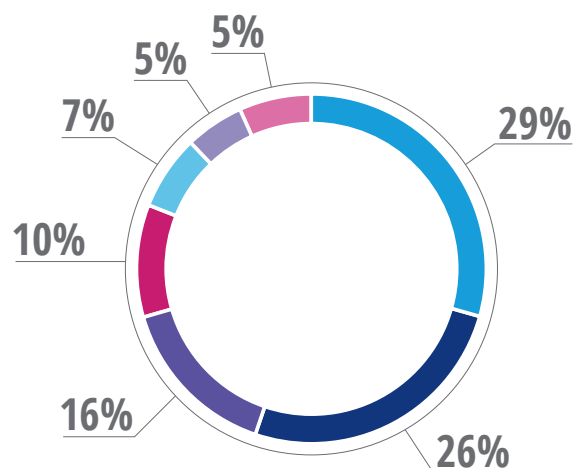
Ze względu na bardzo rozległy zakres usług Facility Management trudno jest zakwalifikować tę działalność do odpowiedniej sekcji czy do działu klasyfikującego działalność gospodarczą firm z tego obszaru. Ze względu na możliwość jednego wyboru (nie istnieje bowiem jednolity kod PKD dla firm świadczących usługi FM) badane przedsiębiorstwa określały swoją działalność zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności, umieszczając w rubryce rejestru przedsiębiorców KRS „Przedmiot przeważającej działalności przedsiębiorcy” najważniejsze ze swojej perspektywy wybrane kody, które najlepiej obrazowały ich działalność.

W naszym badaniu skupiliśmy się na rubryce PKD obrazującej przedmiot przeważającej działalności gospodarczej. Wyniki analizy 58 badanych firm, przedstawione na rys. 5., pokazują, że do najczęściej występujących działów PKD opisujących działalność FM należą te związane z obsługą nieruchomości, z utrzymaniem porządku, ochroną, obsługą techniczną i usługami gastronomicznymi.

Badanie wyników tak rozproszonej działalności nie jest możliwe na podstawie ustrukturyzowanych danych, gdyż takie nie istnieją. Nie ma opracowań, które grupują informacje pochodzące z różnych działów PKD, uwzględniających przy tym tylko działalność na rzecz przedsiębiorstw. Pamiętajmy, że według definicji z normy ISO 41011, FM nie świadczy usług dla odbiorców indywidualnych. Dlatego też konieczne są badania wybranych firm i analizy kluczowych informacji, aby na podstawie otrzymanej próbki oszacować wartość całego rynku usług FM.

Na następnych stronach prezentujemy wyniki przychodów ze sprzedaży oraz poziomu zatrudnienia w 2019 r. dla 58 wybranych firm.

Rys. 5 Rozkład przeważającej działalności dla 58 wybranych firm wg działów PKD
opracowanie własne

- Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zielonych
- Działalność detektywistyczna i ochroniarska
- Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn oraz urządzeń
- Roboty budowlane specjalistyczne
- Działalność usługowa związana z wyżywieniem
- Inne

03. ZESTAWIENIE WYNIKÓW POLSKI RYNEK USŁUG FM

Rys. 6 WYNIKI
Przychody ze sprzedaży
 opracowanie własne

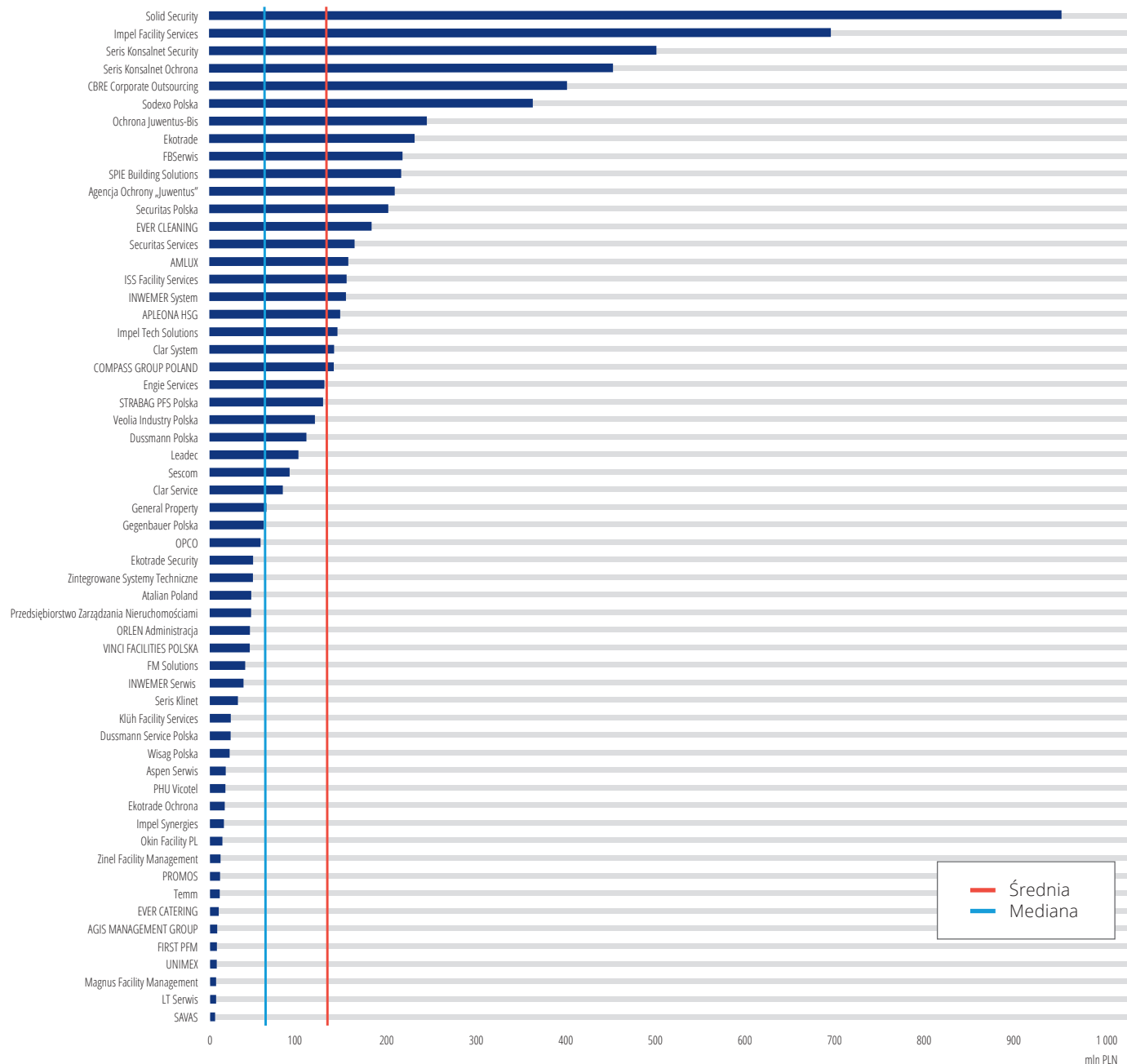
Całkowita wartość przychodów ze sprzedaży za rok 2019 dla 58 wybranych firm wynosi 7,7 mld PLN.

Obowiązek sprawozdawczy w przypadku wartości przychodów ze sprzedaży jest bardzo dobrze określony w wymaganiach Ministerstwa Finansów dotyczących zawartości sprawozdań finansowych.

W Rachunku Zysków i Strat będącym obowiązkową częścią sprawozdania finansowego, firmy zobowiązane są wpisać przychody netto ze sprzedaży. To właśnie tę wartość braliśmy pod uwagę w naszym badaniu.

Dokładniejsze badanie struktury rzeczowej przychodów ze sprzedaży opisanej w informacji dodatkowej sprawozdań finansowych niektórych firm pokazuje, że przychody ze sprzedaży usług FM nie stanowią 100% całości przychodów tych podmiotów.

Ustawa o rachunkowości nie precyzuje, w jaki sposób należy przedstawić strukturę rzeczową przychodów ze sprzedaży. Analiza tych informacji jest bardzo utrudniona, dlatego w wynikach potraktowaliśmy całość przychodów ze sprzedaży jako sprzedaż usług FM.

Rys. 7 WYNIKI zatrudnienie opracowanie własne

Liczba zatrudnionych na koniec roku 2019 w 58 wybranych firmach wynosi 65,5 tys. pracowników.

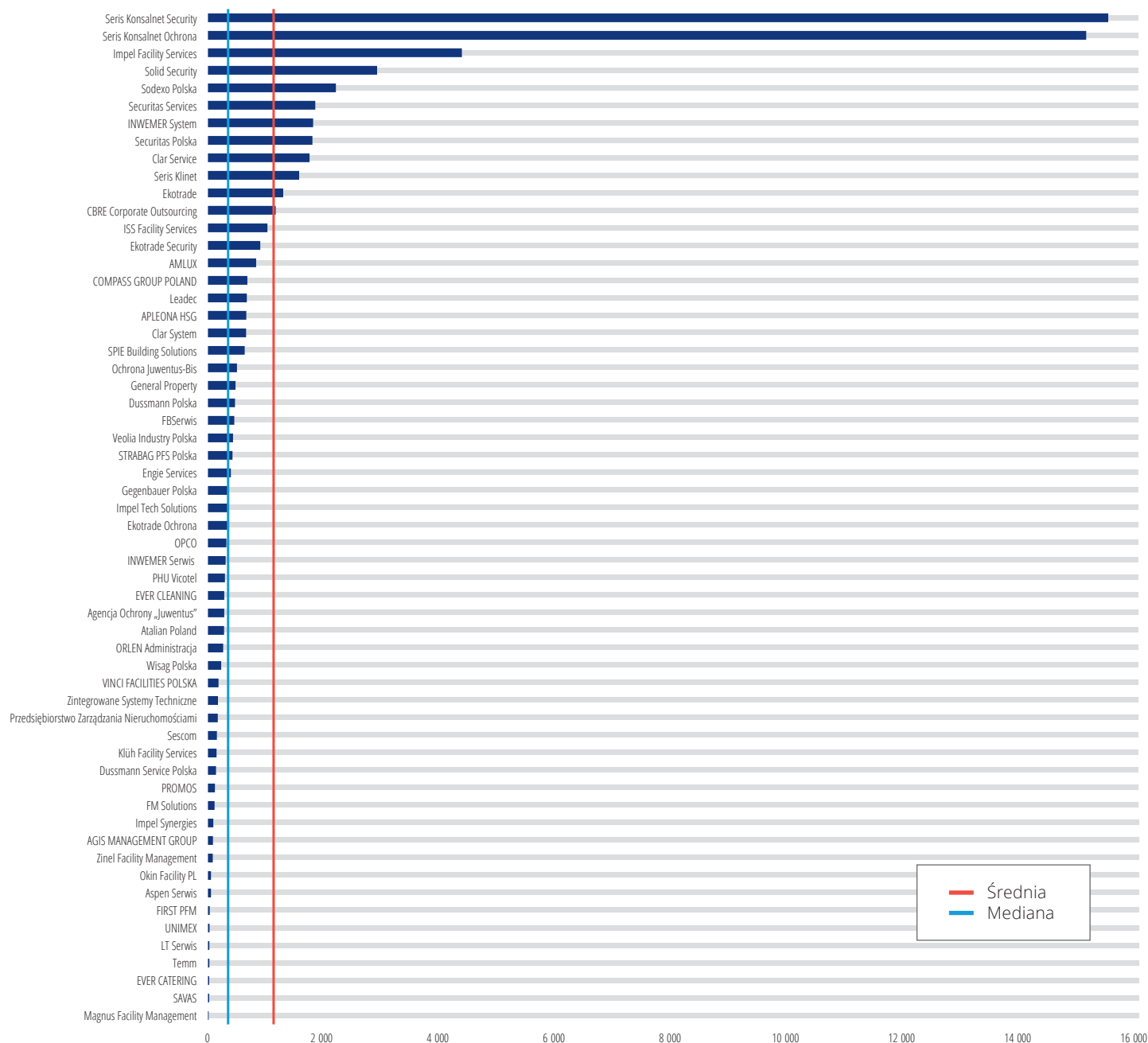
Informacje dotyczące zatrudnienia są nieco trudniejsze do uzyskania i interpretowania. Zwykle są one umieszczane w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego. Odpowiedni artykuł ustawy o rachunkowości nie precyzuje jednak, jakie dane i w jakim formacie powinny być podane jako podstawowe informacje dotyczące sposobu zatrudnienia pracowników.

Firmy nie mają obowiązku udzielać informacji na temat liczby pełnych etatów. Zwykle podawane są liczby współpracujących na stałe osób, ale bez wskazania liczby pełnych etatów (FTE).

Kolejne utrudnienie przy analizie obszaru zatrudnienia to przedkładanie informacji o osobach wykonujących prace dla firmy na podstawie umów cywilnoprawnych. W myśl przepisów Kodeksu pracy takie osoby nie są pracownikami, a ustawa o rachunkowości, która mówi o wymogach raportowania do KRS, nie precyzuje definicji pracownika.

Niektóre firmy podają te szczegóły, informując o całkowitej liczbie osób wykonujących prace dla przedsiębiorstwa (pracowników i innych współpracowników), są też organizacje udzielające jedynie bardzo ogólnej informacji o liczbie pracowników.

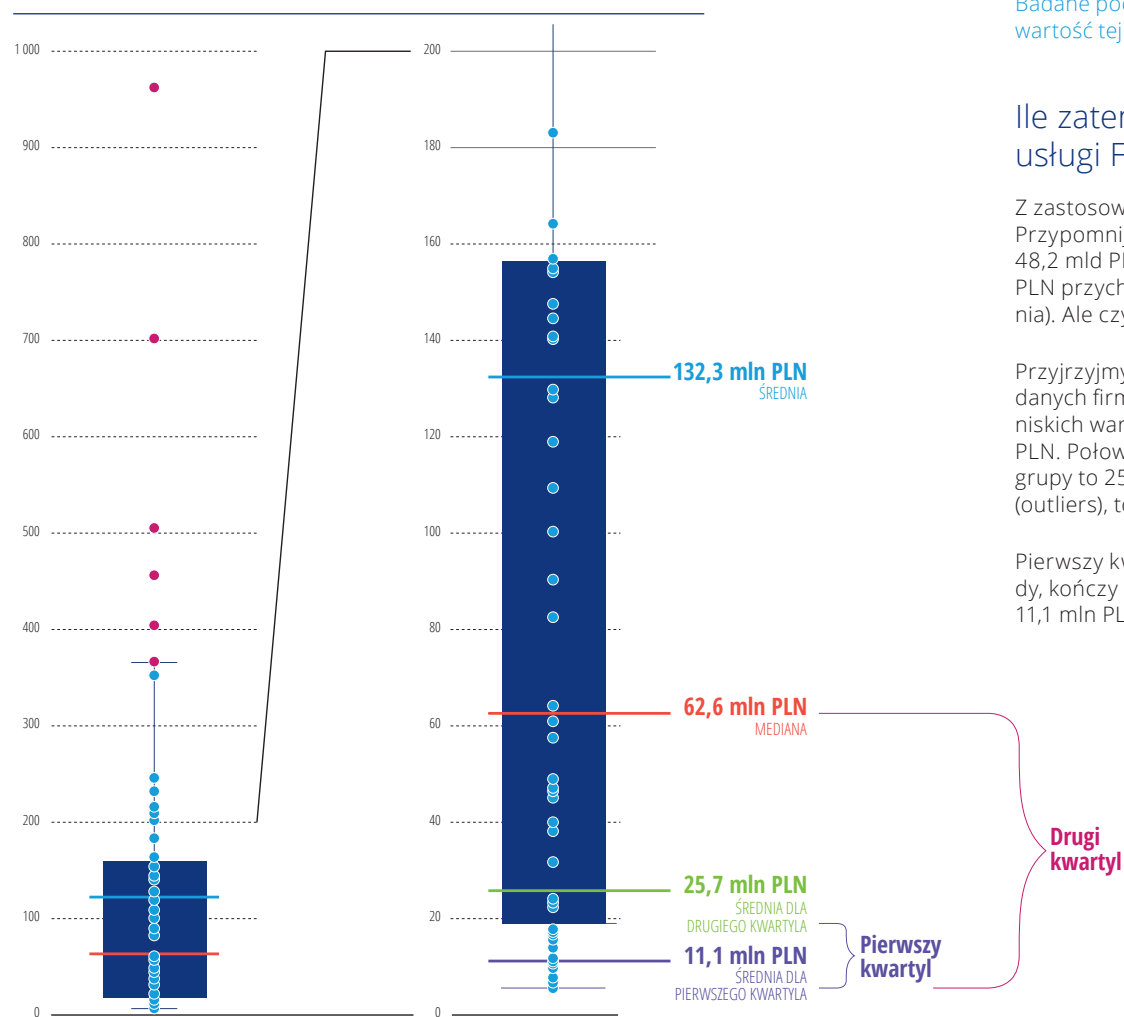
Mimo że do wyników naszego badania dotyczących zatrudnienia należy podchodzić z pewną ostrożnością, można je uznać za informacje pokazujące stan zatrudnienia w firmach objętych badaniem.

KONKLUZJA

Rys. 8 Wykres pudełkowy (box-plot) rozkładu przychodów ze sprzedaży

opracowanie własne

Spróbujmy na podstawie wyników firm objętych naszym badaniem potwierdzić szacunkowe wielkości przychodów i zatrudnienia dla pełnego zobrazowania wielkości rynku usług FM. Po pierwsze, zajmiemy się częścią usług realizowanych przez firmy zewnętrzne, popularnie nazywaną outsourcingiem. Badane podmioty realizują swoje usługi jedynie w ten sposób. Oszacowana wartość tej części rynku usług FM wynosi **48,2 mld PLN** dla 2019 r.

Ile zatem firm świadczących usługi FM może istnieć w Polsce?

Z zastosowania zwykłej proporcji wynika bardzo niewielka liczba takich firm. Przypomnijmy, że 58 firm realizuje ok. 7,7 mld PLN, a więc aby zrealizować 48,2 mld PLN, potrzeba 363 firm, z których każda realizowałaby ok. 132 mln PLN przychodów ze sprzedaży (taka jest wartość średnia z naszego badania). Ale czy można użyć takiego uproszczenia?

Przyjrzyjmy się bliżej rozkładowi wartości przychodów ze sprzedaży badanych firm. Rys. 8. pokazuje bardzo wyraźne zagęszczenie firm w strefie niskich wartości. Dość powiedzieć, że mediana dla 58 firm wynosi 62,6 mln PLN. Połowa firm ma przychody niższe od tej wartości, a średnia dla tej grupy to 25,7 mln PLN. Na wykresie tym widać również wartości odstające (outliers), to sześć najwyższych wartości w całej grupie.

Pierwszy kwartył całej próbki, czyli 25% firm osiągających najniższe przychody, kończy się wartością 19 mln PLN, a średnia dla tego przedziału wynosi 11,1 mln PLN.

Tab. 2 Liczba firm w Polsce na koniec 2019 roku w wybranych działach PKD
na podstawie GUS

Dział PKD	Liczba firm
68 Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3 573
81 Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	1 386
80 Działalność detektywistyczna i ochroniarska	1 106
33 Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1 445
43 Roboty budowlane specjalistyczne	5 840
56 Działalność usługowa związana z wyżywieniem	3 608
Razem	16 958

Przyjmijmy zatem bardzo ostrożnie tę ostatnią wartość do próby oszacowania liczby firm. Aby uzyskać łączną wartość przychodów w wysokości 48,2 mld PLN, powinniśmy odnaleźć **4 342 firmy**. Czy jest prawdopodobne, aby tyle przedsiębiorstw świadczyło usługi FM?

Porównajmy tę oczekiwaną liczbę firm świadczących usługi FM z liczbą podmiotów, które w wybranych działach PKD funkcjonowały na koniec 2019 r. w Polsce.

Dane w tab. 2. pochodzą z dokumentów publikowanych przez GUS. Wybraliśmy firmy z zatrudnieniem powyżej 10 osób w sześciu najczęściej używanych przez wybrane firmy działach PKD.

Oczywiście nie wszystkie firmy z tabeli świadczą usługi FM dla przedsiębiorstw. Są tu zapewne przedsiębiorstwa wykonujące usługi dla odbiorców indywidualnych, np. w działalności związanej z wyżywieniem czy z utrzymaniem porządku w budynkach. Są również firmy realizujące swoje usługi w branży budowlanej, np. przy robotach budowlanych czy instalowaniu maszyn i urządzeń. Wybór 4 342 firm (tyle oszacowaliśmy dla usług FM realizowanych na zewnątrz) z 16 958 podmiotów funkcjonujących w ramach odpowiednich działów PKD jest wysoce prawdopodobny, stanowi bowiem ok. 25%.

Możemy więc przyjąć, że na polskim rynku usług FM w jego części usług realizowanych na zewnątrz (outsourcing) działa ok. **4 500** firm osiągających w sumie ok. **48,2 mld PLN** (sytuacja za rok 2019).

04. PRZEGLĄD FIRM

POLSKI RYNEK USŁUG FM

RAPORT

MOŻESZ POBRAĆ NA NASZYCH STRONACH

www.menpresa.pl

POBIERZ PEŁNĄ WERSJĘ

Przykładowa prezentacja firmy

Tak wygląda 58 pozycji opracowanych w ramach tego zestawienia.

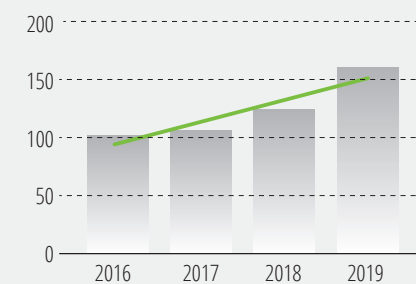
Nazwa firmy

Adres firmy

Witryna internetowa firmy

Przychody ze sprzedaży

na przestrzeni 2016 - 2019

w 2019

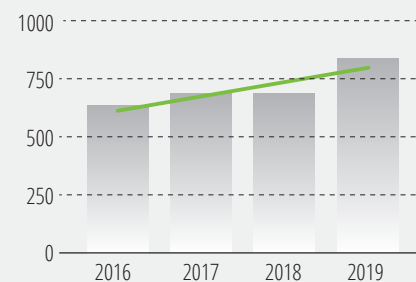
165 MLN PLN

2016 - 2019

+15,0%

Poziom zatrudnienia

na przestrzeni 2016 - 2019

w 2019

800 osób

2016 - 2019

+9,0%

PODSUMOWANIE

Powyższe wyliczenia oraz analiza staną się podstawą do tworzenia bardziej zaawansowanych opracowań, oraz przeprowadzania badań, być może na skalę wszystkich usług i segmentów biznesowych wchodzących w skład portfela usług FM. Zastosowana metodologia stanowi również przyczynek do podjęcia dalszych dyskusji na temat stanu sektora, jego integracji oraz wspólnego prowadzenia działań edukacyjnych i rozwojowych.

Raport pokazuje, o jak ogromnym i istotnym zagadnieniu mówimy. Usługi FM wspierające organizacje dotyczą praktycznie każdego podmiotu polskiej gospodarki i stanowczo jest to temat zbyt ważny, aby nie prowadzić pogłębionych prac badawczych w tym obszarze.

W kolejnych edycjach będziemy rozszerzać bazę firm objętych analizą oraz ulepszać prezentacje i wizualizacje danych, oraz rozszerzać listę analizowanych wskaźników. Możliwe będzie również udostępnienie dostawcom usług FM miejsca na rozszerzoną prezentację firmy i oferowanych przez nie usług.

Mamy nadzieję, że raport będzie mógł służyć jako baza do dalszych analiz innych wartości pochodzących z bilansów, rachunków zysków i strat czy rachunków przepływów pieniężnych oraz wynikających z nich wskaźników.

Czekamy na Państwa uwagi i pomysły.

ŹRÓDŁA DANYCH

Teichmann, Sven A. (2009), *Integriertes Facilities-Management in Europa : theoretische Konzeption, empirische Untersuchung und Marktanalyse zur Gestaltung und Steuerung von Wertschöpfungspartnerschaften im internationalen Kontext. Schriften zur Immobilienökonomie*, 55. Immobilien-Manager-Verl., Köln. ISBN 978-3-89984-230-2

Reality Consult GmbH (2014)¹, *Market Study Facility Management in Central and Eastern Europe 2014*, dostępny na stronie: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjqtPHF4vXuAhWlyKQKHUcF-CVAQFjAAegQIAhAD&url=https%3A%2F%2Fhigherlogicdownload.s3.amazonaws.com%2FCORENETGLOBAL%2F57d80931-c556-4332-b-95c-e796a0893b85%2FUploadedImages%2FGeneral%2520Publications%2F20150206_Reality%2520Consult_Facility%2520Management%2520in%2520CEE%25202014.pdf&usg=AOvVaw2W5khMsfmzrGAAdRt5suLD

GUS, *Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON grudzień 2019*, dostępna na stronie: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-styczen-2021,4,43.html>

RDF KRS, Repozytorium Dokumentów Finansowych KRS
https://ekrs.ms.gov.pl/rdf/pd/search_df

RP KRS, Rejestr Przedsiębiorców KRS
<https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs/strona-glowna/index.html>

¹W styczniu 2016 Reality Consult GmbH została przejęta przez Drees & Sommer

OPRACOWANIE

MENPRESA

Zbigniew Mazurek
Właściciel MENPRESA
Konsultant Facility Management

Tuchowska 24,
30-618 Kraków

 tel. +48 606 189 233

 zmazurek@menpresa.pl

 www.menpresa.pl

WSPÓŁPRACA

POLSKA RADA FACILITY MANAGEMENT (PRFM)

Krzysztof Kogut
Prezes
Polskiej Rady Facility Management

ul. Niekańska 35,
03-924 WARSZAWA

 tel. +48 608 852 900

 krzysztofkogut@prfm.pl

 www.prfm.pl

